Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym

Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym

Belgia

Art. 50 ust. 1 lit. a) – sądy właściwe do wydawania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym

Sędzia egzekucyjny (*juge des saisies*) w sądzie pierwszej instancji (art. 1395/2 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 50 ust. 1 lit. b) – organ wyznaczony jako właściwy do uzyskiwania informacji o rachunku

Krajowa Izba Komorników Sądowych (Chambre Nationale des Huissiers de Justice) (art. 555/1 § 1 akapit pierwszy pkt 25 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 50 ust. 1 lit. c) – metody uzyskiwania informacji o rachunku

W art. 555/1 § 2 kodeksu postępowania cywilnego, który wszedł w życie dnia 1 stycznia 2019 r. w związku z koniecznością przyjęcia kolejnego szeregu środków egzekucyjnych, przewidziano połączenie możliwości, o których mowa w art. 14 ust. 5 lit. a) i b) rozporządzenia.

W rezultacie na pierwszym etapie po wystosowaniu wniosku sądowego Krajowa Izba Komorników Sądowych może zwrócić się do punktu kontaktowego przy Narodowym Banku Belgii o udzielenie niezbędnych informacji.

Na podstawie informacji otrzymanych w następstwie tego wniosku Krajowa Izba Komorników Sądowych może w stosownych przypadkach zwrócić się o udzielenie informacji do jednego banku lub kilku banków.

Art. 50 ust. 1 lit. d) – sądy, do których można wnosić odwołanie od odmowy wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym

Sąd apelacyjny (art. 602 akapit pierwszy pkt 6 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 50 ust. 1 lit. e) – organy wyznaczone jako właściwe do otrzymania, przekazania i doręczenia europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym i innych dokumentów

Komornik sądowy (art. 196 ustawy z dnia 18 czerwca 2018 r. o zmianie niektórych przepisów prawa cywilnego i przepisów służących propagowaniu alternatywnych metod rozwiązywania sporów).

Art. 50 ust. 1 lit. f) – organ właściwy do wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym

Komornik sądowy (art. 519 § 1 pkt 1 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 50 ust. 1 lit. g) – zakres, w jakim rachunki wspólne i powiernicze mogą być zabezpieczone

W Belgii kwestie dotyczące zabezpieczeń na rachunku bankowym reguluje część piąta tytuł II rozdział IV kodeksu postępowania cywilnego (http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1967/10/10/1967101056/justel). Możliwe jest zabezpieczenie środków na rachunku wspólnym. Jeżeli bank dysponuje informacjami na temat wewnętrznych udziałów poszczególnych posiadaczy rachunku wspólnego, zabezpieczone zostają wyłącznie środki należące do dłużnika, którego dotyczy nakaz zabezpieczenia; w przeciwnym razie całe saldo kredytowe zostaje wskazane w oświadczeniu złożonym przez osobę trzecią, której dotyczy nakaz zabezpieczenia (*déclaration du tiers saisi*). W takim wypadku każdy posiadacz rachunku wspólnego, wobec którego nie wydano nakazu zabezpieczenia, może wnieść o częściowe zniesienie zabezpieczenia, pod warunkiem że jest on w stanie wykazać swój udział w środkach zgromadzonych na rachunku.

– Taki wniosek można skierować do sędziego egzekucyjnego w sądzie pierwszej instancji (art. 1395 kodeksu postępowania cywilnego).

– Jeżeli chodzi o rachunki powiernicze (*compte de qualité* lub *compte de tiers*), należy zastosować następujące rozróżnienie:

dłużnik jest posiadaczem rachunku (powiernikiem)

Pomimo brzmienia art. 8/1 ustawy o hipotece, w którym wyraźnie uznaje się fakt, że niektóre wymagane prawem rachunki powiernicze (tj. rachunki adwokatów, komorników sądowych, notariuszy i agentów nieruchomości) są odrębne w stosunku do majątku posiadacza rachunku, a odrębność ta jest skuteczna wobec osób trzecich, ustawodawca nie wprowadził zasady, zgodnie z którą środki zgromadzone na takich rachunkach powierniczych nie podlegają zajęciu przez prywatnych wierzycieli posiadacza rachunku. W rezultacie zabezpieczenie tych środków na rachunku prowadzonym przez bank jest co do zasady możliwe. W przypadku zabezpieczenia środków na rachunku prowadzonym w danym banku bank ten ma obowiązek poinformować o szczególnym charakterze tego rachunku (art. 1452 kodeksu postępowania cywilnego). Przewidziano jednak możliwość zgłoszenia zarzutów (*contestations*) sędziemu egzekucyjnemu. Dłużnik, którego dotyczy nakaz zabezpieczenia, może zatem wnieść o zniesienie zabezpieczenia;

dłużnik jest powierzającym swoje środki na rachunek powierniczy

Powierzającemu przysługuje wierzytelność względem posiadacza rachunku powierniczego w odniesieniu do środków przechowywanych na tym rachunku. Wierzytelność tę mogą zająć wierzyciele powierzającego. Każdy wierzyciel może bowiem wnieść o zabezpieczenie wierzytelności swojego dłużnika znajdującej się u osoby trzeciej (art. 1445 kodeksu postępowania cywilnego). Takie zabezpieczenie należy ustanowić względem posiadacza rachunku (= osoby trzeciej), a nie względem banku. W ramach takiego stosunku prawnego bank jest bowiem zobowiązany wyłącznie względem posiadacza rachunku, a nie względem powierzającego.

Art. 50 ust. 1 lit. h) – zasady mające zastosowanie do kwot zwolnionych z zajęcia

W Belgii kwestie dotyczące niedopuszczalności zajęcia niektórych kwot regulują art. 1409, 1409bis i 1410 kodeksu postępowania cywilnego (http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1967/10/10/1967101056/justel). Przepisy te przewidują ograniczenie oraz wyłączenie możliwości zajęcia niektórych dochodów: wynagrodzeń, świadczeń mających na celu zastąpienie dochodu oraz świadczeń społecznych i alimentacyjnych. Poniżej pewnego progu wynagrodzenia i świadczenia mające na celu zastąpienie dochodu nie podlegają zajęciu.

Aby wesprzeć organy egzekucyjne i, w stosownych przypadkach, osoby trzecie, u których dokonuje się zajęcia, w ocenie dopuszczalności zajęcia środków na rachunku, w art. 1411bis § 3 kodeksu postępowania cywilnego przewidziano spoczywający na pracodawcach i instytucjach realizujących płatności obowiązek, za którego niedopełnienie grozi odpowiedzialność karna, podawania podczas płatności specjalnego kodu, który różni się w zależności od rodzaju chronionego dochodu wpłacanego na rachunek.

Wspomniany obowiązek podawania kodu pozostaje bez uszczerbku dla przysługującego dłużnikowi prawa do udowodnienia za pomocą wszelkich dostępnych środków prawnych, że środki dostępne na jego rachunku nie podlegają zajęciu (art. 1411bis § 2 akapit pierwszy kodeksu postępowania cywilnego). Ponadto w art. 1411bis § 2 akapit drugi kodeksu postępowania cywilnego przewidziano domniemanie wzruszalne częściowej niedopuszczalności zajęcia kwot wpłaconych przez pracodawcę dłużnika na jego rachunek bieżący. Domniemanie to ma zastosowanie wyłącznie w stosunkach między dłużnikiem a jego wierzycielami.

Art. 50 ust. 1 lit. i) – opłaty, o ile są one pobierane przez banki za wykonanie równoważnych nakazów krajowych lub za udzielanie informacji o rachunku, a jeśli tak – informacje o tym, na której stronie spoczywa obowiązek uiszczenia tych opłat

Art. 1454 kodeksu postępowania cywilnego stanowi, że koszty z tytułu oświadczenia składanego przez osobę trzecią, której dotyczy nakaz zabezpieczenia, ponosi dłużnik. Nie przewidziano możliwości odzyskania innych kosztów poniesionych przez bank z tytułu wykonania lub (częściowego) zniesienia zabezpieczenia.

Art. 555/1 § 2 kodeksu postępowania cywilnego, który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2019 r., stanowi, że król określa wysokość opłat za rozpoznanie wniosku o udzielenie informacji o rachunkach, a także warunki i metody poboru takich opłat. Część wyżej wspomnianych opłat w stosownych przypadkach ponosi bank, który udzielił informacji na wniosek organu wyznaczonego przez państwo belgijskie jako właściwego do uzyskiwania informacji (zob. informacje dotyczące art. 50 ust. 1 lit. b) rozporządzenia), w przypadku zawarcia pisemnej umowy w sprawie systemu rekompensat z bankami lub wyznaczonym przez nie pełnomocnikiem, bez uszczerbku dla art. 43 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 655/2014 (zob. art. 3 pkt 2 dekretu królewskiego z dnia 22 kwietnia 2019 r. określającego wysokość opłat z tytułu rozpoznania wniosku o udzielenie informacji o rachunkach, o których mowa w art. 555/1 § 2 pkt 6 kodeksu postępowania cywilnego, a także warunki i metody poboru takich opłat (http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/arrete/2019/04/22/2019030412/justel). Obecnie nie zawarto z bankami tego rodzaju umowy w sprawie systemu rekompensat.

Opłaty te, w wysokości określonej przez króla, będą miały zastosowanie do „belgijskich" wniosków o udzielenie informacji na podstawie nowych art. 1447/1 i 1447/2 kodeksu postępowania cywilnego (które to artykuły prawdopodobnie wejdą w życie w 2020 r.), a także do wniosków o udzielenie informacji na podstawie art. 14 rozporządzenia.

Art. 50 ust. 1 lit. j) – skali opłat lub innego zbioru zasad określających należne opłaty pobierane przez jakikolwiek organ lub inny podmiot zaangażowany w przetwarzanie lub wykonywanie nakazu zabezpieczenia

Jeżeli chodzi o egzekucję przez komornika sądowego, wysokość opłat reguluje dekret królewski z dnia 30 listopada 1976 r. ustanawiający cennik czynności dokonywanych przez komorników sądowych w sprawach z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego oraz niektórych świadczeń.

Jeżeli chodzi o udzielanie informacji, art. 555/1 §2 kodeksu postępowania cywilnego, który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2019 r., stanowi, że król określa wysokość opłat za rozpoznanie wniosku o udzielenie informacji o rachunkach, a także warunki i metody poboru takich opłat. Dekret królewski z dnia 22 kwietnia 2019 r. określający wysokość opłat z tytułu rozpoznania wniosku o udzielenie informacji o rachunkach, o których mowa w art. 555/1 § 2 pkt 6 kodeksu postępowania cywilnego, a także warunki i metody poboru takich opłat (http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/arrete/2019/04/22/2019030412/justel) wszedł w życie z mocą wsteczną w dniu 1 stycznia 2019 r.

Art. 50 ust. 1 lit. k) – wskazanie, czy równoważnym nakazom krajowym przyznaje się tę samą czy wyższą rangę

Na gruncie prawa belgijskiego zabezpieczenie na rachunku bankowym nie sprawia, że wierzytelność staje się w jakikolwiek sposób uprzywilejowana. Zgodnie z art. 17 i art. 19 pkt 1 ustawy o hipotece wyłącznie opłaty sądowe wniesione bezpośrednio w celu dokonania zabezpieczenia na rachunku bankowym stanowią wierzytelność uprzywilejowaną.

Art. 50 ust. 1 lit. l) – sądy lub organy egzekwowania prawa właściwe w kwestii przyznania środka odwoławczego

W przypadku środków zaskarżenia od nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym: sędzia egzekucyjny w sądzie pierwszej instancji (art. 1395/2 pkt 2 kodeksu postępowania cywilnego).

W przypadku środków zaskarżenia przeciwko wykonaniu nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym: sędzia egzekucyjny w sądzie pierwszej instancji (art. 1395/2 pkt 2 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 50 ust. 1 lit. m) – sądy, do których należy wnosić odwołanie, i termin na złożenie takiego odwołania, jeśli istnieje

Sąd apelacyjny (art. 602 akapit pierwszy pkt 7 kodeksu postępowania cywilnego).

Zgodnie z art. 1051 kodeksu postępowania cywilnego termin na wniesienie zażalenia wynosi co do zasady jeden miesiąc, licząc od dnia doręczenia postanowienia lub powiadomienia o jego wydaniu.

Art. 50 ust. 1 lit. n) – opłaty sądowe

Opłaty i wydatki poniesione w toku postępowania cywilnego uregulowano w art. 1017–1022 kodeksu postępowania cywilnego.

Opłaty sądowe różnią się w zależności od konkretnego przypadku, a ich wysokość ustala się na podstawie oceny okoliczności danej sprawy.

W art. 1017 kodeksu postępowania cywilnego wprowadzono zasadę ogólną, zgodnie z którą w każdym orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd zasądza koszty postępowania od strony przegrywającej, nawet jeżeli strony nie złożyły wniosku w tym przedmiocie, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej, oraz bez uszczerbku dla możliwości zawarcia umowy przez strony, którą sąd w stosownych przypadkach uwzględnia w orzeczeniu. Niemniej nieuzasadnione koszty, w tym udział w wynagrodzeniu adwokata strony wygrywającej (*indemnité de procédure*), o którym mowa w art. 1022, ponosi strona, która je w sposób nieuzasadniony spowodowała, nawet jeżeli strony nie złożyły wniosku w tym przedmiocie.

Art. 1018 kodeksu postępowania cywilnego zawiera następujący katalog opłat:

1. różne opłaty, w tym opłaty sądowe, opłaty rejestracyjne, a także opłaty skarbowe uiszczone przed uchyleniem kodeksu opłat skarbowych; opłaty sądowe obejmują opłaty za wpisanie sprawy na wokandę, opłaty za sporządzenie pisma oraz opłaty za sporządzenie odpisów (art. 268 kodeksu opłat rejestracyjnych, hipotecznych i sądowych):

za wpisanie sprawy na wokandę pobiera się co do zasady opłatę w wysokości 100–500 euro (sędzia egzekucyjny) lub 210–800 euro (sąd apelacyjny), w zależności od wartości przedmiotu sporu (art. 269/1 przywołanego kodeksu). Przedmiotowa opłata jest niezbędna do wpisania sprawy na wokandę;

za sporządzenie pisma pobiera się przeważnie opłatę w wysokości 35 euro w przypadku aktów sporządzonych przez sekretarzy sądów i trybunałów lub aktów sporządzonych w ich obecności, bez udziału sędziów (art. 270/1 przywołanego kodeksu);

za wydanie odpisu, kopii lub wyciągu przez sekretariat sądu pobiera się zasadniczo opłatę w wysokości 0,85–3 euro za stronę (art. 271 i 272 przywołanego kodeksu).

Opłaty rejestracyjne (3% kwoty głównej) pobiera się od wydania orzeczenia w sprawach, w których kwota główna przekracza 12 500 euro (nie wliczając w to kosztów sądowych);

2. koszty sporządzenia pism sądowych oraz powiązane honoraria i wynagrodzenia;

3. koszty wydania odpisu orzeczenia; 0,85–3 euro za stronę;

4. koszty postępowania dowodowego, w szczególności wynagrodzenia świadków i biegłych sądowych;

5. koszty podróży i pobytu funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości (*magistrats*), sekretarzy sądowych i stron, w przypadku gdy konieczność odbycia podróży wynikała z postanowienia sędziego, oraz koszty sporządzenia pism, jeżeli sporządzono je specjalnie do celów postępowania;

6. udział w wynagrodzeniu adwokata strony wygrywającej (*indemnité de procédure*), o którym mowa w art. 1022; koszty te pokrywa co do zasady strona przegrywająca, która zwraca stronie wygrywającej koszty i wynagrodzenie adwokata. Wysokość tej opłaty ustala się proporcjonalnie do wartości przedmiotu sporu. W dekrecie królewskim z dnia 26 października 2007 r. określono stawkę podstawową, minimalną i maksymalną. Sędzia może obniżyć lub podwyższyć stawkę podstawową, przy czym ustalona kwota pozostaje wyższa od stawki minimalnej i niższa od stawki maksymalnej. Wysokość tych stawek jest związana ze wskaźnikiem cen konsumpcyjnych;

7. honorarium, wynagrodzenie i koszty mediatora wyznaczonego zgodnie z art. 1734;
8. składka, o której mowa w art. 4 § 2 ustawy z dnia 19 marca 2017 r. o ustanowieniu funduszu budżetowego na rzecz specjalistycznej pomocy prawnej (*aide juridique de deuxième ligne*).

Art. 50 ust. 1 lit. o) – języki akceptowane do celów tłumaczenia dokumentów

Nie akceptuje się żadnego dodatkowego języka.

Ostatnia aktualizacja: 01/08/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.